

Przyszły budżet UE

Kluczowe elementy propozycji KE w zakresie ram prawnych dla polityki spójności w okresie 2021-2027

Christopher Todd, DG REGIO

#politykaspójności
#EUinmyRegion
#FunduszeUE

“

„Dziś proponujemy politykę spójności dla **wszystkich regionów**, która nie pozostawia nikogo w tyle. Zapewniliśmy, że jest **bardziej elastyczna**, aby dostosować ją do **nowych priorytetów** i lepiej chronić naszych obywateli. **Uprościliśmy również przepisy**, co przyniesie korzyści wszystkim, od małych firm i przedsiębiorców po szkoły i szpitale, które będą miały łatwiejszy dostęp do funduszy”

Corina Crețu, komisarz ds. Polityki Regionalnej
29 maja 2018 r.

#EUBudget

Komisja Europejska

Nowoczesna, dynamiczna polityka

Nowoczesna inwestycja

- Koncentracja na przejściu na inteligentną, niskoemisyjną gospodarkę
- Silniejsze powiązania z semestrem europejskim
- Kompleksowe dane dotyczące wykonania (niemal w czasie rzeczywistym), dane otwarte

Prosta, elastyczna, dynamiczna

- 7 funduszy, 1 rozporządzenie (o 50% krótsze)
- 80 kluczowych uproszczeń administracyjnych
- Szybsze wdrożenie (powrót do reguły $n+2$)
- Reagowanie na pojawiające się wyzwania (migracja, gospodarka)

Dla wszystkich regionów

- Zrównoważona i sprawiedliwa „metoda berlińska”
- 75% wsparcia trafia do najbiedniejszych regionów, gdzie jest ono najbardziej potrzebne
- Reagowanie na pojawiające się potrzeby i wspomaganie transformacji gospodarczej w całej UE

Cele polityki

11 celów uproszczono i skonsolidowano do 5:

1. Inteligentniejsza Europa (innowacyjna i inteligentna transformacja gospodarcza)
2. Bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa (w tym transformacja sektora energetycznego, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, dostosowanie do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem)
3. Bardziej połączona Europa (mobilność i łączność TIK)
4. Bardziej prospołeczna Europa (europejski filar praw socjalnych)
5. Europa bliższa obywatelom (zrównoważony rozwój obszarów miejskich, wiejskich i przybrzeżnych oraz inicjatywy lokalne)

2 cele horyzontalne:

- Budowanie potencjału administracyjnego
- Współpraca między regionami i ponad granicami (osadzenie współpracy w głównym nurcie)

KONCENTRACJA TEMATYCZNA EFRR

- Utrzymanie wydatków w kluczowych obszarach na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia
- Na poziomie krajowym w oparciu o DNB na mieszkańca => elastyczność

W przypadku krajów z:	minimalną wartością % celu polityki CP1 („inteligentniejsza Europa”)	minimalną wartością % celu polityki CP2 („bardziej ekologiczna, niskoemisyjna Europa”)
DNB poniżej 75%	35%	30%
DNB 75–100%	45%	30%
DNB powyżej 100%	60%	CP1 + CP2 min. 85%

- 6% budżetu przeznaczane na rozwój obszarów miejskich

Zrównoważony rozwój miast

- Nowy dedykowany cel szczegółowy (w ramach CP 5) na rzecz zintegrowanego rozwoju obszarów miejskich
- 6% środków EFRR przeznacza się na rozwój obszarów miejskich (*art. 9 rozporządzenia w sprawie EFRR-FS*)
- Europejska inicjatywa miejska: spójne podejście do budowania zdolności, działań innowacyjnych, rozwoju i rozpowszechniania wiedzy i polityki (*art. 10 rozporządzenia w sprawie EFRR-FS*)

Tworzenie warunków do odniesienia sukcesu

Warunki podstawowe (wcześniej wstępne albo „ex ante”)

- Mniej liczne, bardziej klarowne, silniej powiązane z polityką
- Monitorowane, muszą być utrzymane przez cały okres realizacji

Powiązanie z innymi politykami i procesami UE

- Europejski semestr
- Program wspierania reform
- Praworządność
- Warunkowość makroekonomiczna

Główne instrumenty prawne

Rozporządzenie ogólne obejmuje zbiór przepisów dla 7 funduszy:

EFRR, FS, EFS+, EFMR, AMIF (Fundusz Azylowy, Migracyjny i bezpieczeństwa), ISF (fundusz bezpieczeństwa) i BMVI (zarządzanie granicami i instrument wizowy)

Rozporządzenie w sprawie EFRR/FS

- Jedno rozporządzenie dla obu funduszy
- Priorytety polityczne (konkretne cele, wymogi dotyczące koncentracji tematycznej itp.)

Programowanie

Co nowego?

- Uproszczone i bardziej strategiczne programowanie
- Synergie: bliższy związek z europejskim semestrem
- Elastyczność:
 - nie jest wymagana decyzja Komisji w przypadku realokacji na poziomie do 5% alokacji osi (3% programu)
 - przegląd śródkresowy w 2025 r. (programowanie na lata 2021-2025; 5+2)
- Klarowność: UP i wzór programów jako załącznik do rozporządzenia ogólnego

Czego nie obejmuje?

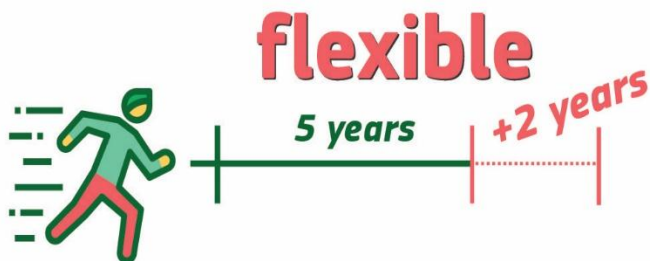
- Zmian umowy partnerstwa w trakcie okresu programowania
- Pokrywających się obszarów umowy partnerstwa i programów
- Długich, szczegółowych opisów

Większa elastyczność

- **NOWOŚĆ!** Transfery między funduszami wspólnego zarządzania lub jakimkolwiek instrumentem zarządzanym bezpośrednio lub pośrednio

wdrożenie zgodnie z zasadami funduszu lub instrumentu, do którego przekazywane są zasoby ; max. 5% budżetu programu; transfery „na rzecz państwa członkowskiego”; w dowolnym momencie realizacji

- Prostsze przeprogramowanie: do 5% priorytetu (3% programu) bez decyzji Komisji.
- **NOWOŚĆ!** „Programowanie 5+2”:
 - Wstępne programowanie na 5 lat
 - Przydział środków na okres 2026–27 programowane po przeglądzie śródkresowym w latach 2024–25 → brak rezerwy na wykonanie!
(podstawa przyznania: pojawiające się potrzeby, wydajność)
- Wniosek o zmianę programów do 31 marca 2025 r.
- Uwzględnia dostosowanie techniczne Wspólnych Ram Finansowych; w stosownych przypadkach dostosowuje również zobowiązanie z 2025 r.

Prostszy zwrot wydatków

Co obejmuje?

- Rozszerzona możliwość korzystania z kosztów uproszczonych i finansowania niezwiązanego z kosztami(= zależne od warunków lub etapów)
- obowiązkowe stosowanie kosztów uproszczonych dla operacji o całkowitym koszcie do 200 000 EUR
- Pomoc techniczna powiązana z wdrożeniem lub etapami, jak wyżej

Czego nie obejmuje?

Niższy poziom zwrotu kosztów kwalifikowanych = mniej dokumentów, rachunków, faktur

Uwaga: środki wymienione na tym slajdzie stanowią potencjalnie uproszczenia dające najwięcej oszczędności. Wyniki badania wskazują na potencjalne oszczędności na poziomie 25% kosztów administracyjnych.

Kwalifikowalność

Co obejmuje?

- Elastyczność w reagowaniu na klęski żywiołowe
- Odrębne i jaśniejsze zasady dotyczące relokacji i trwałości projektów
- VAT kwalifikowalny dla operacji o całkowitym koszcie poniżej 5 mln EUR. We wszystkich innych przypadkach podatek VAT nie jest kwalifikowalny.

Czego nie obejmuje?

- Brak szczegółowych zasad dotyczące operacji generujących dochód
- Brak dużych projektów; zamiast tego „**operacje o znaczeniu strategicznym**” nadzorowane przez komitet monitorujący

Prostsze zarządzanie i kontrola

Co obejmuje?

- Bardziej proporcjonalny system dla programów o niskim poziomie błędu: poleganie na systemach krajowych, brak kontroli systemów, próba kontrolna na maksymalnie 30 operacji
- Prostszy proces akceptacji rachunków (brak „zerowych rachunków”)
- Jasność w odniesieniu do okresu przechowywania dokumentów obowiązującego beneficjentów (5 lat od końca roku, w którym nastąpił ostatni zwrot kosztów)

Czego nie obejmuje?

- Brak procedury desygnacji: przepisy wspierają przeniesienie istniejących systemów
- Mniejsza liczba poziomów kontroli **nowość!** Instytucje certyfikujące zostaną zastąpione funkcją księgową, która nie będzie powielać kontroli
- Administracyjna weryfikacja 100% wniosków o płatność.
Po roku 2020: próba oparta na ryzyku

Uproszczenie dla instrumentów finansowych

- IF nie promowane poprzez wiążące cele, ale poprzez **uproszczenie i bardziej przyjazne dla użytkownika ramy**:
 - Zintegrowane zasady dotyczące dotacji i instrumentów finansowych (=> łatwiejsze do opanowania reguły, łatwiejsze łączenie instrumentów)
 - **Uściślone zasady kwalifikowalności i uproszczone zasady dotyczące kosztów i opłat administracyjnych (przy jednoczesnym zachowaniu wydajności w celu zachęcania do efektywnego zarządzania)**
 - Brak oddzielnego systemu raportowania
- Możliwość wdrożenia IF (w wysokości do max. 5% każdego funduszu) przez nowy instrument „InvestEU”. Zasady instrumentu InvestEU, ale cele polityki spójności. (i korzystanie z unijnego mechanizmu gwarancji budżetowych)

Wykonanie, monitorowanie i ewaluacja

Co nowego?

- Ramy wykonania obejmą wszystkie wskaźniki produktu i rezultatu
- Lepsze wykorzystanie elektronicznego systemu wymiany danych w celu monitorowania postępów we wdrażaniu (open data)
- Ustrukturyzowany i dynamiczny dialog polityczny między Komisją a państwami członkowskimi na corocznym spotkaniu przeglądowym

Co wyeliminowano?

- Rezerwa wykonania
- Roczne sprawozdania z realizacji i sprawozdania z postępów w zakresie polityki spójności
- Obowiązkowa ocena ex-ante

Komunikacja i widoczność

(Art. 41–45 i załącznik VIII)

- **Zharmonizowane przepisy UE:** jednolity branding UE, jeden portal finansowania, jedna lista operacji
- **Specjalna widoczność dla operacji o znaczeniu strategicznym** i operacji o wartości powyżej 10 mln EUR (ważne wydarzenie komunikacyjne)
- **Jeden portal internetowy** zapewniający dostęp do wszystkich programów
- **Koordynatorzy ds. komunikacji** w państwach członkowskich i **specjalista ds. komunikacji w ramach programu**
- Obowiązki instytucji zarządzających i beneficjentów — **korekta finansowa** do 5% z tytułu nieprzestrzegania przepisów przez beneficjentów
- Możliwe **ponowne wykorzystanie** przez instytucje UE **materiałów komunikacyjnych** opracowanych przez beneficjentów/instytucje zarządzające

Niższe stopy współfinansowania

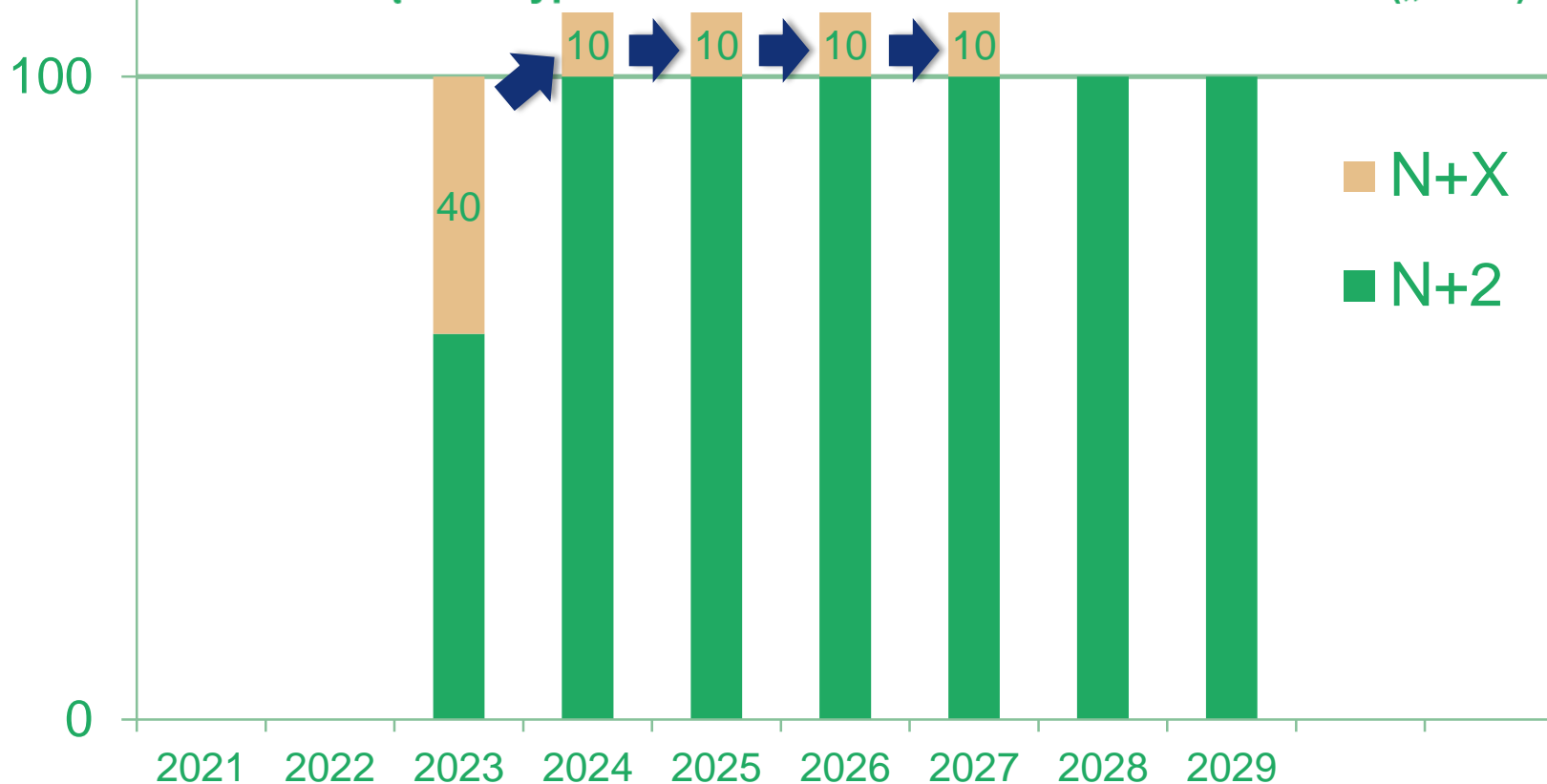
Limit wkładu UE	
70%	Regiony słabiej rozwinięte Fundusz Spójności Interreg
55%	Regiony w okresie przejściowym
40%	Regiony lepiej rozwinięte

„Quid pro quo”: kwalifikowalność VAT

Brak szczególnych zasad dla projektów
generujących dochód

Od N+3 do N+2 w okresie

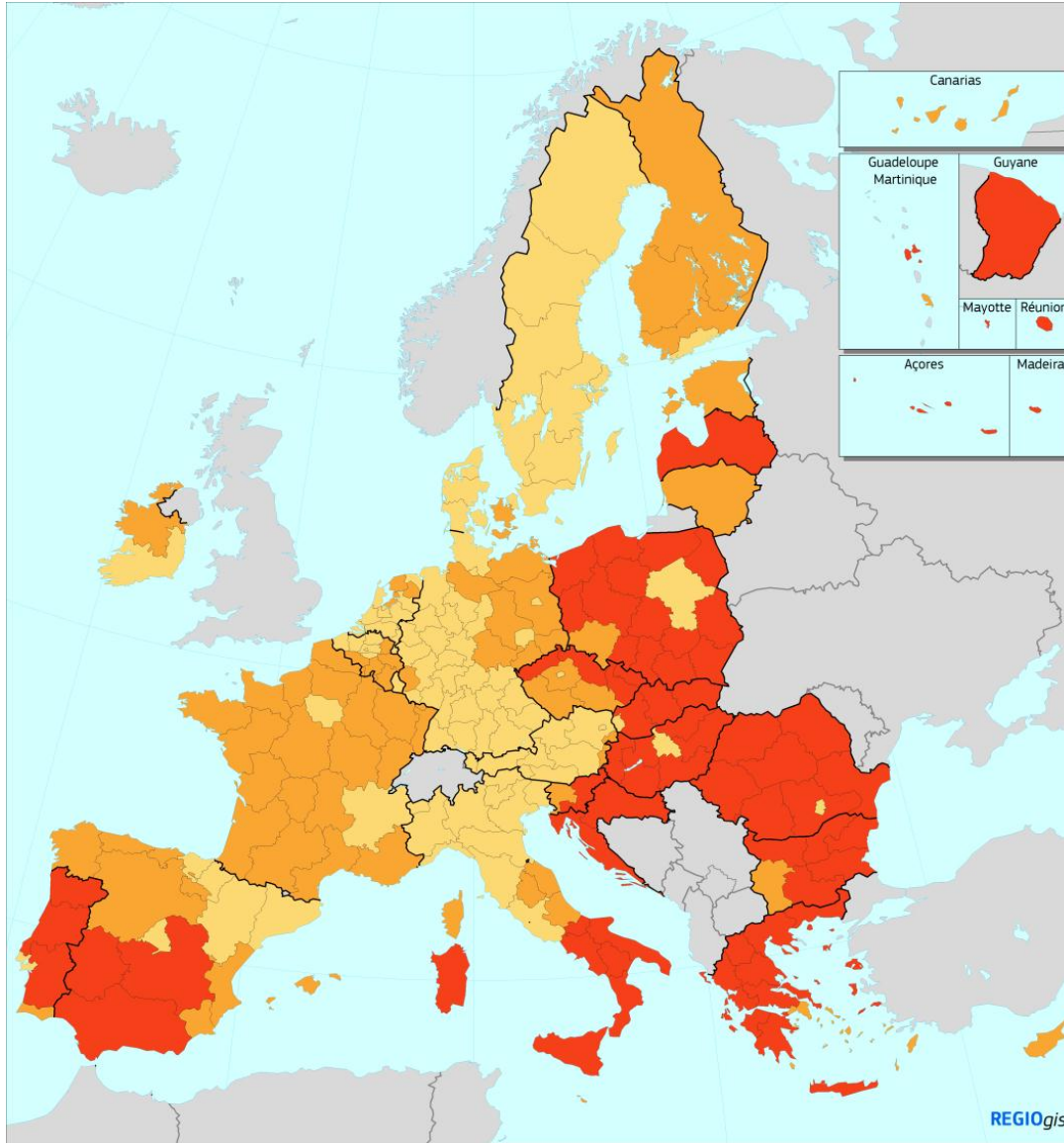
- 60% z przydziału na rok 2021 podlega regule „n+2” w 2023 r.
- Pozostałe 40% będzie wypłacane w 10% transzach w latach 2024-27 („n+x”)

Alokacje według państw członkowskich

Państwo członkowskie	Alokacja na lata 2021–27 (mld, ceny z 2018 r.)	Zmiana w stosunku do okresu 2014–2020 (%)	Intensywność pomocy (EUR/mieszkańca)	Zmiana w stosunku do okresu 2014–2020 (%)
BG	8,9	8	178	15
RO	27,2	8	196	17
HR	8,8	-6	298	0
LV	4,3	-13	308	0
HU	17,9	-24	260	-22
EL	19,2	8	254	12
PL	64,4	-23	239	-24
LT	5,6	-24	278	-12
EE	2,9	-24	317	-22
PT	21,2	-7	292	-5
SK	11,8	-22	310	-22
CY	0,9	2	147	-5
SI	3,1	-9	213	-11
CZ	17,8	-24	242	-25
ES	34,0	5	105	3
MT	0,6	-24	197	-28
IT	38,6	6	91	5
FR	16,0	-5	34	-9
FI	1,6	5	42	2
BE	2,4	0	31	-5
SE	2,1	0	31	-6
DE	15,7	-21	27	-20
DK	0,6	0	14	-3
AT	1,3	0	21	-4
NL	1,4	0	12	-3
IE	1,1	-13	33	-17
LU	0,1	0	16	-14
EU27	331	-9,9	106	-11

Nowa regionalna mapa kwalifikowalności 2021-2027

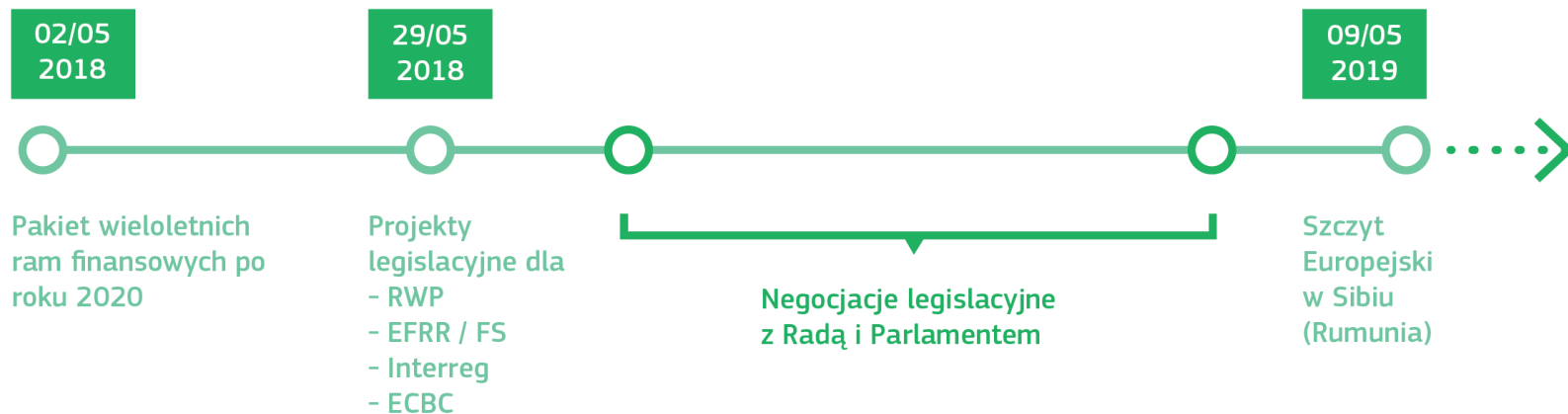

GDP/head (PPS) by NUTS2 region, average 2014-2015-2016

Index, EU-27 = 100

- < 75% (less developed regions)
- 75% - 100% (transition regions)
- >= 100% (more developed regions)

Oś czasu

Dziękuję za uwagę

Facebook /EURegioPoland
Twitter @RegioPoland

*#politykaspójności
#EUinmyRegion
#FunduszeUE*

